

LINKSNIŲ VARTOJIMO KLAI DOS

Klaidos	Galimi klaidų taisymai
3.1. Vardininkas nevertotinas:	
3.1.1. neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoj dalies kilmininko) su veiksmažodžiais:	
(atsi)rasti(s)	pvz.: Mieste atsirado valkataujantys šunys (= valkataujančių šunų). Kolektyve vėl atsirado nesutarimai (= nesutarimų). Nuo šviežių braškių kartais atsiranda odos išbėrimai (= išbėrimų; kartais išberia odą).
būti (yra, esti, būna, buvo...)	pvz.: Pirkėja paklausė, ar yra pienas (= pieno). Žmogaus gyvenime būna potvyniai ir atoslūgiai (= potvynių ir atoslūgių). Gal jūsų šeimoje yra kokios problemos (= kokių sunkumų)? Kiekvienoje visuomenėje visada buvo, yra ir bus dori žmonės (= dorų žmonių).
daugėti (gausėti)	pvz.: Susirgimai (= Susirgimų) gripu padaugėjo (pagausėjo).
įvykti	pvz.: Spėjama, kad nuo trankios muzikos įvyksta pokyčiai (= pokyčių) smegenyse.
kilti	pvz.: Dėl projekto kilo visokios abejonės (= visokių abejonių). Pasitarime iškilo nauji klausimai (= naujų klausimų) dėl darbo sutarčių.
mažėti	pvz.: Nelaimingi atsitikimai (= Nelaimingų atsitikimų) butyje nemažėja. Šiomet ūkyje sumažėjo karvės (= karvių) ir kiaulės (= kiaulių).
pasitaikyti	pvz.: Gyvenime pasitaiko įvairūs nesusipratimai (= įvairių nesusipratimų). Mokinio rašiniuose vis pasitaiko skyrybos klaidos (= klaidų).
3.1.2. kreipiniui reikšti	pvz.: Vairuotojas (= Vairuotojau), atidarykit duris. Birutė (= Birute), jus kviečia direktorius. Gerbiamasis pranešėjas (= pranešėjau), jums liko 10 minučių.
	Pastaba. Priedėliu einančio daiktavardžio ponas vardininkas – ne klaida: Pone pirmininke / Ponas pirmininke, čia reikia jūsų parašo.
3.2. Kilmininkas nevertotinas:	
3.2.1. veiksmo objektui reikšti su veiksmažodžiais:	
prieiti ko	= prieiti ką, prie kō: Priėjome išvados (= išvadą, prie išvados). Priėjo bendros nuomonės (= bendrą nuomonę, prie bendros nuomonės).
siekti ko (kiekio reikšme)	= siekti ką: Žuvies svoris siekė kilogramo (= kilogramą). Jo ūgis siekia dviejų metrų (= du metrus).
3.2.2. skaitvardžių kilmininkas – lyginamajai kiekybei reikšti su aukštesniojo laipsniorieveiksmiais (ne) daugiau, (ne) mažiau	pvz.: Čia telpa daugiau šimto (= daugiau kaip šimtas, daugiau negu (nei) šimtas, per šimtą, šimtas su viršum) žmonių. Parašyk ne mažiau penkių puslapių (= ne mažiau kaip penkis, ne mažiau negu (nei) penkis puslapius).
3.3. Naudininkas nevertotinas:	
3.3.1. veiksmo objektui reikšti su žodžiais:	
atitikti kam	= atitikti ką: Nuorašas atitinka originalui (= originalą).
neatitikti kam	= neatitikti kō: Pasiūla dar neatitinka paklausai (= paklausos).
kreipti dėmesį kam	= kreipti dėmesį į ką: Daugiausia dėmesio kreipiame pažangumui (= į pažangumą; skiriame pažangumui). Nekreipkite dėmesio tam šurmuliui (= į tą šurmulį).
linkti kam	= liūkti į ką: Jis labai linkęs mokslui (= į mokslą)
panašus (-i) kam	= panašus, -i į ką: Sūnus labai panašus tėvui (= į tėvą).
prisitaikyti kam	= prisitaikyti prie kō: Mums bus nelengva prisitaikyti naujoms sąlygoms (= prie naujų sąlygų).
sutelkti dėmesį kam	= sutelkti dėmesį į ką: Dabar sutelkime dėmesį šiai schemai (= į šią schemą).
užjausti kam	= užjausti ką: Visi užjautėme bendradarbei (= bendradarbę).
3.3.2. daiktui apibūdinti, kai nereiškiama paskirtis	pvz.: Jis yra čempionas 50 km distancijai (= 50 km distancijos čempionas). Padarytas nuostolis 200 litų sumai (= 200 litų (sumos) nuostolis). Atlikta darbų

		5000 litų sumai (= už 5000 litų).
3.3.3.	konkretaus laiko ribai arba momentui reikšti, kai nežymima paskirtis	pvz.: Šiai dienai (= Iki šios dienos) įregistruoti 775 laikraščiai. Spalio 25-ai dienai (= Iki spalio 25-os dienos) nukasta 90 proc. bulvių. Šiai valandai (= Šią valandą; Iki šios valandos) rinkimų rezultatai dar nepatiksinti. Metų pradžia (= pradžioje) institute dirbo 83 darbuotojai.
		Pastaba. Veiksmo trukmei bei paskirčiai reikšti naudininkas – ne klaida: Išvažiavo vienai dienai. Posėdį atidėjo kitai savaitei. Lėšų skyrė tik šiam mėnesiui.
3.3.4.	su judėjimo reikšmės veiksmoždžiais (eiti, rinktis, važiuoti, vykti ir pan.) tikslui reikšti	pvz.: Išėjo pietums (= pietų, pietauti). Susirinko posėdžiui (= į posėdį, posėdžiauti). Teatras išvažiavo gastrolėms (= į gastroles, gastroliuoti, gastrolių). Vykstame oficialiam vizitui (= su oficialiu vizitu, oficialaus vizito).
3.4.	Galininkas nevertotinas:	
3.4.1.	neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoj dalies kilmininko)	pvz.: Reikalinga sekretorė, mokanti užsienio kalbas (= kalbų). Visi mes darome klaidas (= klaidų). Prašom atnešti dvi juodas kavas (= du [puodelius] juodos kavos) ir vieną arbatą (= vieną [puodelį, stiklinę] arbatos). Karštą vandenį (= Karšto vandens) turime kartą per savaitę.
3.4.2.	tiesioginiam objektui reikšti greta neigiamojo veiksmoždžio (vietoj kilmininko)	pvz.: Nedarinėk duris (= durų)! Kodėl neužsisakėte mūsų žurnalą (= žurnalo)? Šiuos užrašus (= Šių užrašų) nevadinčiau reportažu.
3.4.3.	su judėjimo reikšmės veiksmoždžiais tikslui arba siekimui reikšti, kai tas galininkas vienas be bendraties neįmanomas	pvz.: Išėjo linus (= linų) rauti. Atvyko skaityti paskaitas (= paskaitų). Nuvažiavo atsiimti dokumentus (= dokumentų). Išėjo tėvynę (= tėvynės) ginti.
3.5.	Įnagininkas nevertotinas:	
3.5.1.	objektui reikšti su pilnų žyminčiais veiksmoždžiais (gausėti, daugėti, prikimšti, prigrūsti, prikrauti ir pan.)	pvz.: Fonoteka gausėja įrašais (= Fonotekoje gausėja, daugėja įrašų). Kišenės prikimštos pinigais (= pinigų). Lentynos prikrautos knygomis (= knygų).
3.5.2.	kokybės turiniui reikšti su gausų žyminčiais būdvardžiais (dosnus, -i, gausus, -i, turtingas, -a ir pan.)	pvz.: Jis dosnus pažadais (= pažadų). Kraštas gausus miškais ir upėmis (= Krašte gausu miškų ir upių). Praėjęs teatro sezonas buvo turtingas naujais spektakliais (= Praėjusį teatro sezoną buvo daug, gausu naujų spektaklių). Ar esi turtingas pinigais (= pinigų)?
3.5.3.	veikėjui ar būsenos sukėlėjui (bet ne priemonei) reikšti su neveikiamosios rūšies dalyviais	pvz.: Bičiulis buvo priblokštas tuo įvykiu (= to įvykio). Buvome nuliūdinti tokiu jo elgesiu (= tokio jo elgesio; Mus nuliūdino toks jo elgesys).
3.5.4.	daiktavardžių įnagininkas su veiksmoždžio būti formomis – nuolatiniam (nekintamam) būviui reikšti	pvz.: Šio leidinio steigėju (= steigėjas) yra mūsų institutas. Sprendžiant iš akcento, jis galėjo būti prancūzu (= prancūzas). Kas buvo šios infekcijos priežastimi (= priežastis)?
3.5.5.	būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas – būviui reikšti *vietoj vardininko: *vietoj kilmininko: *vietoj naudininko: *vietoj galininko:	Sąrašė jis buvo pirmuoju (= pirmasis), todėl atrodė tokiu patenkintu (= toks patenkintas). Kas nenori tapti turtingesniu (= turtingesnis)? Vien pinigai nepadaro žmogaus laimingu (= laimingo); Lengva žmogui būti geru (= geram), sunkiau – teisingu (= teisingam). Tai padėtų jam tapti profesionalesniu (= profesionalesniams); Sunkumai privertė ją būti taupesne (= taupesnę) ir išradingesne (= išradingesnę). Kas jį tokiu (= tokį) padarė?
		Pastaba. Su veiksmoždžiais laikyti, (pa)skelbti, (pa)vadinti, pripažinti įnagininkas – ne klaida, pvz.: Jį laikė gražiu, bet lengvabūdišku. Jis padėtį pavadino pavojinga. Teismas jį pripažino nekaltu. Po dvejų metų jaunuolį paskelbė dingusiu be žinios.
3.6.	Vietininkas nevertotinas:	
3.6.1.	būsenos patyrėjui reikšti	pvz.: Jame (= Jam) netikėtai kilo puiki mintis. Mokytoja nuolat diegia savo mokiniuose (= mokiniams) grožio supratimą ir ugdo juose (= jų) gėrio pradus. Ko jame daugiau – humoristo ar žurnalisto (= Kas jis labiau – humoristas ar žurnalistas)? Dar vaikystėje būsimajame sportininke susiformavo (= susiformavo būsimajame sportininke) tvirtas charakteris (būsimasis sportininkas

		išsiugdė tvirtą charakterį).
3.6.2.	veikimo, būsenos ar požymio sričiai (bet ne vietai) reikšti	pvz.: Ji gabi ir moksle, ir sporte, ir muzikoje (= ir mokslui, ir sportui, ir muzikai). Spėjau įsitikinti jų teisingume ir sąžiningume (= teisingumu ir sąžiningumu). Asmuo įtariamas sunkiame nusikaltime (= sunkiu nusikaltimu; padaręs sunkų nusikaltimą; sunkiai nusikaltęs). Menkai nusimanau mašinos (= apie mašinas). Jis neblogai nusimano ekonomikoje (= apie ekonomiką; išmano ekonomiką). Ką jis nutuokia toje tapyboje (= Ką jis nutuokia, išmano apie tą tapybą)? Prisipažino meilėje (= Prisipažino mylįs, kad myli; Pasisakė mylįs, kad myli).
3.6.3.	daikto būviui, būsenai ar požymiui reikšti, pvz.:	
	apimtyje	pvz.: Atlikome tyrimus plačioje apimtyje (= plačios apimties, didelius tyrimus).
	atstume	pvz.: Kelių metrų atstume (= atstumu; už kelių metrų; per kelis metrus) pamačiau gyvatę.
	aukštumoj(e)	pvz.: Vakar tu pasirodei aukštumoj (= gerai, puikiai, pagirtinai).
	būklėje	pvz.: Pastatai palikti apgailėtinėje būklėje (= apgailėtini, apgailėtinios būklės). Namas yra avarinėje būklėje (= avarinis; avarinės būklės; Namo būklė avarinė).
	dvitomyje (tritomyje ...)	pvz.: Raštai išleisti dvitomyje (= dvitomiu, dviem tomiais).
	egzemploriuje	pvz.: Tekstas perrašytas trijuose egzemplioriuose (= trimis egzemplioriais). Išspausdink penkiuose egzemplioriuose (= penkis egzempliorius).
	etate	pvz.: Dirba dviejuose etatuose (= dviem etatais; Turi du etatus).
	formoje	pvz.: Sportininkas šiandien ne formoje (= prastos, blogos formos). Serga tymais lengvoje formoje (= lengva forma; lengva tymų forma). Kokioj formoj (= Kokia forma; Kaip) atsiskaitysime? Nusipirkau kumpio formoje (= forminio kumpio).
	galioje (būti, pasilikti)	pvz.: Šis įstatymas tebėra galioje (= tebegalioja).
	kalboje	pvz.: Skaitė paskaitą lietuvių kalboje (= lietuvių kalba; lietuviškai). Knyga išėjo anglų ir švedų kalbose (= anglų ir švedų kalbomis).
	kame	pvz.: Kame čia reikalas (= Koks čia reikalas; Kas (čia) yra; Kas (čia) nutiko)?
	kryptyje	pvz.: Apgynė disertaciją edukologijos kryptyje (= edukologijos, edukologijos krypties disertaciją).
	lygyje	pvz.: Konkursas vyko aukštame lygyje (= buvo aukšto lygio; vyko puikiai; buvo gerai organizuotas).
	medžiagoje (atlikti)	pvz.: iškalti, nukalti paminklą granite (= iš granito); išlieti, nulieti skulptūrą bronzoje (= iš bronzos).
	normoje	pvz.: Prietaisas jau normoje (= veikia normaliai). Kraujospūdis normoj (= normalus, geras). Viskas normoj (= normalu, gerai).
	nuosavybėje	pvz.: Inventorius yra mokyklos nuosavybėje (= yra mokyklos nuosavybė; priklauso mokyklai).
	nuotaikoje	pvz.: Vakar buvau ne nuotaikoj (= be nuotaikos; prastos nuotaikos; prastai nusiteikęs).
	nuotolyje	pvz.: Jų namai stovi kelių kilometrų nuotolyje (= už kelių kilometrų; keli kilometrai) nuo ežero.
	originale	pvz.: Pagaliau pamatėme tą paveikslą originale (= to paveikslo originalą). Romaną buvau skaitęs originale (= originalo kalba).
	pardavime	pvz.: Šiandien pardavime yra trijų rūšių mėsos (= parduodama trijų rūšių mėsa; turime (parduoti) trijų rūšių mėsos).
	pavidale	pvz.: Prekės gautos fasuotame pavidale (= fasuotos). Po reakcijos gavome medžiagą kristalų pavidale (= kristalų pavidalo; kristalinę medžiagą).
	rankraštyje	pvz.: Kiek metų tas romanas buvo rankraštyje (= rankraštis, rankraštinis, nespausdintas)? Skaičiau šį veikalą rankraštyje (= nespausdintą; šio veikalo rankraštį).
	ryšyje (su)	pvz.: Augalai yra glaudžiam ryšyje (= glaudžiai susiję) su dirvožemiu.
	ritme	pvz.: Šokite valso ritme (= ritmu).
	sąlytyje (su)	pvz.: Jis visą laiką buvo glaudžiam sąlytyje (= glaudžiai, labai susijęs) su gamtos mokslais.

	stadijoje	pvz.: Turime sunkumų ir esame laukimo stadijoje (= Turime sunkumų ir tebelaukiame). Viskas tebėra projektų stadijoje (= projektai; projektuojama).
	statuse	pvz.: Ministerijoje dirbs tie patys žmonės, tik naujame statuse (= tik įgaus (turės) naują statusą; tik statusas bus naujas).
	stiliuje	pvz.: Jis mėgsta rengtis sportiniame stiliuje (= sportiniu stiliumi, sportiškai). Eilėraštis parašytas iškilmingame stiliuje (= iškilmingu stiliumi; Eilėraščio stilius iškilmingas).
	stovyje	pvz.: Pirkiau pianiną gerame stovyje (= Pirkiau gerą, geros būklės pianiną). Jau keli mėnesiai šalis yra karo stovyje (= šalyje yra karo būvis, padėtis). Jį rado girtame stovyje (= girtą).
	sudėtyje	pvz.: Komanda susirinko pilnoje sudėtyje (= visos sudėties; visa); žaidžia tokioje sudėtyje (= tokios sudėties).
	sumoje	pvz.: Patvirtino sąmatą 1000 litų sumoje (= 1000 litų (sumos) sąmatą). Bendroje sumoje turime 3000 litų pelno (= Bendra pelno suma – 3000 litų; Iš viso turime 3000 litų pelno).
	tame	pvz.: Gamykla nedirba, o dalykas tame (= tas; toks), kad negauname žaliavų (Gamykla nedirba, mat, nes negauname žaliavų). Reikalas tame (= tas; toks; Atsitiko taip), kad baigėsi benzinas.
	tame skaičiuje	pvz.: Statybai skirta 9000 tūkst. litų, tame skaičiuje (= iš jų; iš to skaičiaus) 500 tūkst. litų montavimo ir apdailos darbams.
	tame tarpe	pvz.: Ekspedicijoje dalyvavo 15 žmonių, tame tarpe (= tarp jų) ir vienas gydytojas. Tokių konkursų, tame tarpe (= tarp jų; iš jų ir) senamiesčiui restauruoti, reikėtų skelbti daugiau.
	tempe	pvz.: Pamėginkime pagriežti šį kūrinį greitesniame tempe (= greitesniu tempu; greičiau).
	variante	pvz.: Apsvarstykime tolesnius veiksmus įvairiuose variantuose (= įvairiais variantais; įvairius veiksmų variantus).
3.6.4.	Būsenos priežastiai, pagrindui reikšti, pvz.:	
	išdavoje	pvz.: Pervargimo išdavoje (= Nuo pervargimo; Dėl pervargimo; Pervargęs) organizmas nusilpsta.
	įtakoje	pvz.: Sausros įtakoje (= Dėl sausros) gausime menkesnį derlių.
	pasekmėje	pvz.: Karo pasekmėje (= Dėl karo) krašto ūkis buvo nuniokotas (Karas nuniokojo krašto ūkį).
	pasėkoje	žr.1.3.9
	poveikyje	pvz.: Vaistų poveikyje (= Nuo vaistų) ligoniui palengvėjo. Įtempto darbo poveikyje (= Dėl įtempto darbo; Nuo įtempto darbo) pablogėjo sveikata
	rezultate	pvz.: Tokio apsileidimo rezultate (= Dėl tokio apsileidimo) kilo gaisras (Tokio apsileidimo rezultatas – gaisras).
	sąryšyje (su)	pvz.: Ligonį skubiai operavo sąryšyje su pasunkėjusia būkle (= dėl pasunkėjusios būklės; pasunkėjus būklei). Jis atleistas iš pareigų sąryšyje su perėjimu (= ryšium su perėjimu; nes perėjo) į kitą darbą.
3.6.5.	veiksmo būdai ar laikui reikšti, pvz.:	
	daugelyje atvejų	pvz.: Operacijos daugelyje atvejų (= daugeliu atvejų; daugiausia; dažniausiai) pavykdavo.
	daugumoj(e)	pvz.: Daugumoje (= Daugiausia; Dažniausiai; Paprastai) gripu sergama pavasarį ir rudenį. Bendrovėje dirba daugumoje (= daugiausia) moterys.
	didžiumoje	pvz.: Šiandien tas autorius didžiumoje (= iš esmės, beveik visai) užmirštas.
	eilėje atvejų	pvz.: Dėl avarijų eilėje atvejų (= dažnai, neretai) būna kalti pėstieji.
	esmėje	pvz.: Niekas esmėje (= iš esmės) nepasikeitė.
	pagrinde	pvz.: Statybos darbai pagrinde (= apskritai, iš esmės) baigti. Susirinko pagrinde (= daugiausia) pagyvenę žmonės.
	paskutinėje eilėje	pvz.: Šį klausimą aptarsime paskutinėje eilėje (= paskutinį; paskiausiai; pabaigoje).
	pilnumoje	pvz.: Remontą baigėme pilnumoje (= visai, visiškai; iki galo).

	pirmoje eilėje	pvz.: Pirmoje eilėje (= Pirmiausia; Pradžioje) sudarykime darbo planą.
	principe	pvz.: Principe (= Iš principo) su tavim sutinku.
	visumoje	pvz.: Paroda visumoje (= apskritai) pavyko.
3.6.6.	kaip prielinksnis ar polinksnis laiko tarpui reikšti:	
	bėgyje	pvz.: Darbą turime baigti metų bėgyje (= per metus; šiais metais). Laiko bėgyje (= Laikui bėgant; Ilgainiui) tiltas apgriuvo. Pretenzijos priimamos mėnesio bėgyje (= mėnesį; visą (šį) mėnesį; per mėnesį).
	laike	pvz.: Sprendimas gali būti apskundžiamas laike 10 dienų (= per dešimt dienų).
	laikotarpyje	pvz.: Atsakymą gausite trijų dienų laikotarpyje (= trijų dienų laikotarpiu; per tris dienas).